

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Številka: 060-11-7/2021/4
Ljubljana, 7. 7. 2021

Predlog

Z A P I S N I K

30. seje Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je bila 17. 6. 2021, preko aplikacije Cisco Webex, na daljavo ali na podlagi osebne prisotnosti v dvorani Državnega sveta, Šubičeva 4, Ljubljana.

Seja se je začela ob 14.30 uri in se zaključila ob 16.10 uri.

Prisotni:

- predsednik: Cvetko Zupančič
- podpredsednik: Branko Tomažič
- člani: Tone Hrovat, Marjan Maučec, Srečko Ocvirk, mag. Marija Lah in Ladislav Rožič.

Odsotni:

- Franci Rokavec.

Ostali prisotni:

- dr. Jože Podgoršek, Marjeta Bizjak in Matjaž Guček, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano;
- Roman Žveglič, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije;
- Irena Orešnik, Zavezništvo za kmetijstvo (ZZK) ter
- dr. Matjaž Gams, državni svetnik.

Sprejeti dnevni red:

1. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu (ZKme-1F) – druga obravnava, EPA 1773-VIII
2. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaščiti živali (ZZZiv-F) - druga obravnava, EPA 1867-VIII
3. Potrditev zapisnikov 29. seje in 9. izredne seje komisije
4. Pobude in vprašanja

* * *

Komisija je bila sklepčna in je potrdila dnevni red.

Ad 1)

Komisija je na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 - odl. US, 21/13 - ZFDO-F in 81/18 - odl. US) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20 in 123/20), sprejela naslednje

M N E N J E

Komisija je na 28. seji 26. 4. 2021 in 30. seji 17. 6. 2021 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu (v nadaljevanju: predlog zakona), ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada.

Komisija **podpira** predlog zakona.

Komisija se je na 28. seji seznanila z vsebino predloga zakona, ki jo je podrobno predstavil minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Jože Podgoršek. Pri predstavitvi je izpostavil pglavitne rešitve predloga zakona, ki se nanašajo na upravičence za ukrepe kmetijske politike; spremljanje bilance organske snovi in hranil v kmetijskih tleh (emisije in odvzemi toplogrednih plinov); spremljanje stanja kmetijskih tal in gnojenja; poenostavitve administrativnih postopkov za izvajanje ukrepov kmetijske politike; ukrepe inšpekcije; plačilne roke za hitro pokvarljive in druge kmetijske in živilske proizvode; delovanje varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano; nedovoljena ravnanja v verigi preskrbe s hrano; postopke delovanja izvršilnega organa – Javne agencije RS za varstvo konkurence; ureditev organizacije za kontrolo in certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov; uskladitev izvajanja javnih služb na področju kmetijstva, vključno z živinorejo ter poenostavitve priprave programa javnih služb; ureditev evidenc s področja kmetijstva (natančnejša določitev vodenja zbirk podatkov in določitev nekaterih novih zbirk podatkov) ter urejanje področja ekološkega kmetovanja. Predlog zakona predvsem zajema prenos evropske Direktive 2019/633/EU o nepoštenih trgovinskih praksah med podjetji v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi ter sledi reviziji Evropske komisije.

Komisija ugotavlja, da je kot upravičenec do ukrepov kmetijske politike po novem definiran le nosilec kmetijskega gospodarstva in ne več kmetijsko gospodarstvo. Na podlagi ugotovitev revizije Evropske komisije se ukinja samodejni prenos plačilnih pravic v primeru spremembe nosilca kmetijskega gospodarstva, kar posledično pomeni, da morajo biti tudi prenosi plačilnih pravic pri spremembi nosilca med člani kmetije opravljeni na podlagi vloge za prenos plačilnih pravic in v rokih, določenih v predpisu, ki ureja neposredna plačila. Za spremljanje bilance organske snovi in hranil v kmetijskih tleh (emisije in odvzemi toplogrednih plinov) se določa pristojnost za spremljanje in poročanje o stanju organske snovi in hranil v kmetijskih tleh, kar je potrebno za oceno emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in kmetijsko proizvodnjo. Za zagotavljanje varstva tal in njihove trajnostne rabe je predlagana vzpostavitev sistematičnega spremljanja stanja kmetijskih tal. Predvideva se poenostavitve administrativnih postopkov za izvajanje ukrepov kmetijske politike. Predlagana je zakonska podelitev javnega pooblastila za izvedbo nalog za namen priprave rednega poročila Kmetijskemu inštitutu Slovenije. Predlagana je pravna podlaga, na podlagi katere mora agencija v primeru, ko je upravičenost do sredstev iz ukrepov kmetijske politike s predpisom vlade pogojena tudi z izpolnjevanjem pogoja poravnanih obveznosti do države, sama preveriti izpolnjevanje tega pogoja s ciljem zmanjševanja administrativnega bremena strank. Hkrati se ureja tudi »korektiv« za vlagatelja, ki ne izpolnjuje pogoja glede plačanih obveznosti, tako, da ga agencija najprej pozove, da izpolni obveznosti, in šele po poteku roka za odziv sprejme odločitev.

Predlog zakona prinaša tudi prepoved obcestne prodaje sadja in zelenjave na stojnicah iz razloga neizpolnjevanja higiensko-tehničnih pogojev za prodajo živil. Predlog zakona prinaša med drugim spremembo na področju javnega naročanja živil, kjer se daje pooblastilo kmetijskemu inšpektorju za nadzor nad izvedbo le-teh, hkrati pa ima tudi pravico pregledovati zadevne prostore, objekte, predmete ter poslovanje in dokumentacijo v javnih zavodih. Za preprečevanje goljufij in učinkovitejši nadzor pri prodaji kmetijskih pridelkov neposredno potrošniku je predlagana sprememba, po kateri sme kmetija neposredno potrošniku v okviru osnovne kmetijske dejavnosti prodajati le kmetijske pridelke, ki so pridelani na tej kmetiji. V okviru urejanja evidenc pridelovalcev zelenjave in zelišč je med drugim določeno, da je zavezanec za vpis v evidenco pridelovalcev zelenjave in zelišč dolžan kupcem izdati dobavnico, na kateri navede naslov nosilca, datum prodaje ter vrsto in količino prodane zelenjave oziroma

zelišča. Predlog zakona nadalje določa in skrajšuje plačilne roke za hitro pokvarljive in druge kmetijske ter živilske proizvode. Dodaja se zahteva, da varuh pripravlja trimesečna redna poročila, v katerih navaja svoje aktivnosti o stanju na področju nepoštenih poslovnih praks v verigi preskrbe s hrano. Predlog zakona definira tudi znatno tržno moč, ki je sedaj odvisna od letnega prometa dobavitelja in kupca ter je pripravljena stopenjsko in na podlagi prometa dobavitelja, ustvarjenega v preteklem letu. Opredeljeni so postopki delovanja izvršilnega organa – Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence. V skladu s predpisi EU se ureja organizacija za kontrolo in certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov. Predlog zakona določa, da vlada predpiše večletni program javne službe, minister pa, enotno za vse javne službe, da soglasje na letni program dela, in to ne glede na način izbire izvajalca javne službe. Natančneje se določa naloge javne svetovalne službe v čebelarstvu. Predvidena je natančnejša določitev vodenja zbirk podatkov in določitev nekaterih novih zbirk podatkov s področja kmetijstva. V skladu z Uredbo 2018/848 EU o ekološkem kmetovanju se ureja tudi področje ekološkega kmetovanja.

Komisija se je seznanila z mnenjem KGZS, kjer so izpostavili, da predlog zakona, ki se pripravlja že od 2018, z določenimi pripombami podpirajo. Na KGZS so, zaradi v praksi prevečkrat zaznanih goljufij pri poreklu sadja in zelenjave, predlagali, da se vzpostavi register pridelovalcev. Na KGZS menijo, da je treba obcestno prodajo za kmetije, ki so vpisane v register pridelovalcev in prodajajo lastne pridelke in izdelke, ohraniti. Glede javnosti evidenc menijo, da morajo biti te sicer dostopne javnim in inšpekcijskim službam, ne smejo pa biti vsesplošno javne. Izpostavili so tudi problematiko časovne neustreznosti (neprimernosti) za optimalno usklajevanje predloga zakona v času epidemije.

Komisija se je seznanila s stališčem ZZK, kjer opozarjajo, da se predlog zakona v zadostni meri ne dotika perečih težav slovenskega kmetijstva, kot so nelojalna konkurenca, nizke cene kmetijskih pridelkov, vse bolj otežen dostop do trga, vse večja obremenitev z birokracijo in vse večja netransparentnost trga s kmetijskimi pridelki in predelanimi proizvodi. Ob tem izpostavljajo, da potrošnik težko dostopa do hrane, ki je pridelana v Sloveniji, saj je te vse manj oziroma je vse manj dostopna, tudi zaradi potvorb in zavajanj. Tržnice in obcestna prodaja, ki so bila tradicionalno domena lokalnih kmetij, so postale popolnoma nepregledne. Ni več nobene razmejitve med kmeti in trgovci. Vse to pa spremlja še neučinkovit nadzor. Na ZZK poudarjajo, da je treba pri zakonodajnem urejanju strmeti k zaščiti slovenskega kmeta ter hkrati slovenskega potrošnika. Na ZZK izpostavljajo, da posledice izvajanja zakona niso opredeljene oziroma so ocenjene zelo pavšalno in celo zavajajoče brez uporabe objektivnih kazalcev, kot so število prizadetih kmetij, finančne in druge posledice posamezne zakonske rešitve. Prav tako v predlogu zakona pogrešajo analizo socialnih posledic. Glede predlagane ureditve direktne oziroma obcestne prodaje poudarjajo, da predlagana sprememba ni učinkovita, saj omejuje le kmete. Druge statusne oblike, npr. s.p., d.o.o., ki imajo registrirano trgovinsko dejavnost, bodo še naprej lahko izvajale prodajo na premičnih stojnicah, saj jim to omogoča Zakon o trgovini (6. točka 3. člena in 6. člen), kljub dejstvu, ki je razviden iz poročila Uprave Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, da so v veliki večini kršitelji pri tovrstnih prodajah trgovci in ne kmetje. Na ZZK nasprotujejo tudi predlagani ureditvi javnosti evidenc. Štiri predvidene evidences so opredeljene kot javne, pri tem pa vsebujejo podatke, ki se lahko opredelijo kot poslovna skrivnost (npr. količina pridelkov, količina ekoloških izdelkov, količina izdelkov vključenih v sheme kakovosti, količina prodanih pridelkov) ter podatke, ki so prevzeti iz drugih evidenc in registrov, ki pa niso javni (npr. iz RKG - Registra kmetijskih gospodarstev). Polemizirajo tudi predvideno obveznost izdajanja dobavnic ter opozarjajo na prenizko postavljeno mejo za dolžnost zavezanca za vpis v evidenco pridelovalcev zelenjave in zelišč na 0,1 ha njivskih površin na prostem, na podlagi katere se bo moralo v evidenco vpisati približno 3000 pridelovalcev zelenjave, ki je sploh ne tržijo in nekateri tudi nimajo MID-a in ne vlagajo vlog za subvencije. Ob tem menijo, da bi morali biti pridelovalci zelenjave, ki te ne tržijo, iz obveznega vpisa v evidenco izvzeti. Glede spremljanja stanja kmetijskih tal in gnojenja na ZZK izpostavljajo, da je treba v predlogu zakona jasneje razmejiti področje spremljanja stanja kmetijskih tal in gnojenja, prav tako morajo biti rezultati spremljanja kmetijskih tal dostopni

lastniku parcele. Glede na vse navedeno na ZZK predlagajo, da se predlog zakona umakne iz parlamentarne procedure in vrne nazaj v usklajevanje, ali iz predloga zakona izločijo vse spremembe, ki niso vezane na implementacijo Direktive 2019/633/EU ali da MKGP pripravi amandmaje v skladu z izpostavljenimi pripombami in jih uskladi z vsemi zainteresiranimi deležniki.

Komisija se je seznanila tudi z mnenjem Slovenske kmečke zaveze, kjer opozarjajo na nesorazmerne birokratske ovire pri kmetovanju, ki številne kmete odvrčajo od nadaljnega kmetovanja in apelirajo na razbremenitev slovenskega kmeta. Podajajo tudi pobudi za obdavčitev dopolnilnih dejavnosti po pavšalu ali katastrskem dohodku in za spremembo modela izračuna komunalnih prispevkov oziroma znižanjem le-teh s ciljem spodbuditi zagon slovenskega kmetijstva in novih investiciji v kmetijstvu. Na Slovenski kmečki zvezi podpirajo pripombe ZZK, predvsem se ne strinjajo z ukinitvijo obcestne prodaje za kmete in izdajanjem dobavnic, saj to nikakor ni v skladu s cilji debirokratizacije, ki je večkrat izpostavljena. Na splošno menijo, da je treba kmetovanje spodbujati, ne pa ga z birokratskimi zahtevami in stroški oteževati. Na podlagi navedenega ne podpirajo predloga zakona.

Ker je zakon, ki ureja kmetijstvo, po svoji vsebini kmetijska ustava oziroma temeljni zakon kmetijstva, je nujno, da se predlog zakona predhodno uskladi z vsemi deležniki v čim večji meri. Komisija opozarja, da se posegi v zakon, ki je sicer potreben širše prenove, prevečkrat odražajo v prepodrobnem urejanju parcialnih stališč, medtem ko bi moral Zakon o kmetijstvu bolj splošno urejati področje kmetijstva. Ob tem komisija predvsem iz vidika zavez do Evropske unije izpostavlja vprašanje časovnice za sprejem sprememb zakona, saj aktualne razmere zaradi epidemije Covid-19 niso najbolj optimalne za usklajevanje v okviru javne razprave o tako pomembni materiji.

Kmetijstvo v Sloveniji je na splošno v slabem stanju, beleži se vse več izstopov iz ekološkega kmetovanja in opuščanje kmetovanja na sploh. Komisija ugotavlja, da dodatno omejevanje kmetov s predvideno prepovedjo obcestne prodaje še slabša njihov položaj, na drugi strani pa je tovrstna prodaja dopustna za druge organizacijske oblike podjetništva. Ureditev in javnost evidenc je treba vzpostaviti na način, da se ne posega v pravice kmetov. Predvsem pa komisija meni, da je treba iskati zakonske rešitve, ki strmijo k debirokratizaciji na področju kmetijstva.

Po predstavitvi stališč Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (v nadaljevanju KGZS), Zavezništva za kmetijstvo v nadaljevanju ZZK) in Slovenske kmečke zveze so člani komisije ugotovili, da je predlog zakona v nekaterih ključnih delih – ureditev direktne prodaje, javnost evidenc ter spremljanje stanja kmetijskih tal in gnojenja - še neuskladen. Ker je predlagatelj zakona izrazil interes, da predlog zakona s predlogi amandmajev uskladi v delih, kjer so razhajanja med zainteresiranimi deležniki velika, je komisija, na podlagi 42. člena v povezavi s 26. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20 in 123/20), sprejela sklep, da se nadaljevanje razprave prekine in odločanje o obravnavanem predlogu zakona **preloži** na eno od naslednjih sej, ko bo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v sodelovanju z zainteresiranimi deležniki pripravilo usklajene predolge amandmajev.

* * *

Komisija se je na 30. seji 17. 6. 2021 seznanila, da se je predlagatelj zakona uskladil z zainteresiranimi deležniki in pripravil k predlogu zakona amandmaje, ki jih je tudi že potrdila Vlada Republike Slovenije in bodo vloženi v zakonodajno proceduro.

Komisija ugotavlja, da se prvotno predlagano urejanje t. i. **obcestne prodaje** – prodaje kmetijskih pridelkov oziroma živil na premičnih prodajnih objektih, zaradi neenake obravnave na podlagi Zakona o trgovini, v celoti umika iz predloga zakona. To pomeni, da se na področju neposredne prodaje ohranja dosedanja ureditev. Komisija meni, da je treba obcestno prodajo zaradi številnih zlorab in potvorb porekla v prihodnje celovito urediti v sodelovanju s pristojnim Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo v Zakonu o trgovini.

Komisija je seznanjena o uskladitvi na **področju javnosti podatkov**, po kateri ostaja KMG MID podatek, ki ni javno dostopen. Prav tako ni javno dostopen podatek o količini možne pridelave in predelave ter podatek o staležu po vrstah rejenih živalih, saj gre lahko za podatke, ki so po svoji vsebini poslovna skrivnost. Po uskladitvi predloga zakona je jasno definirano, kateri podatki so javno dostopni in ne gre več za splošni pristop, po katerem so podatki iz evidenc, ki jih vodi MKGP, javno dostopni. Pri tem je resorni minister izpostavil, da je po stališču Informacijske pooblaščenke na posebno zahtevo moč pridobiti podatek oziroma vpogled v KMG MID.

Komisija ugotavlja, da se v predlogu zakona z namenom nadaljnje uvedbe sheme izbrana kakovost in preprečitve zapletov, ki so se pojavili pri izplačilu Covid-19 pomoči na področju zelenjave, uvaja **evidenca pridelovalcev zelenjave in zelišč**. Z vpisom pridelovalcev zelenjave in zelišč v evidenco, ki je pogojen s površino (letno vsaj 0,1 ha njivskih površin na prostem ali 0,02 ha v rastlinjakih) ali s trženjem zelenjave in zelišč, teži k boljši sledljivosti kmetijskih pridelkov od njive do potrošnikov in omogoča vzpostavitev masnih bilanc, saj je nemalokrat na trgu več slovenske zelenjave kot jo dejansko lahko pridelamo. Pri tem se prvotno predvidena ureditev glede dobavnic iz predloga zakona črta v celoti, ostaja pa dolžnost poročanja ob oddajanju vlog.

Komisija izpostavlja tudi pomen uskladitve predlaganih sprememb na področju **spremljanja stanja kmetijskih tal in gnojenja**. Obveznosti in pravice na področju državnega monitoringa so bolj določno opredeljene. Na področju gnojenja se za vsebine, ki kmetijskim gospodarstvom nalagajo dodatne obveznosti, predvideva sprejetje podzakonskega akta. Lastnik oziroma uporabnik kmetijskega zemljišča, ki je podal soglasje javni službi za dostop do zemljišča, kjer se izvaja spremljanje stanja kmetijskih tal, je upravičen do podatkov iz analize.

Komisija je seznanjena, da so ostali predlagani vladni amandmaji k predlogu zakona predvsem nomotehnične narave in sledijo mnenju Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Po stališču ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je predlog zakona v celoti usklajen in je rezultat konstruktivnega sodelovanja vseh ključnih deležnikov.

Komisija sicer ugotavlja, da Zadružna zveza Slovenije (v nadaljevanju: ZZS) še vedno meni, da bi se morala ohraniti veljavna posebna ureditev obravnave razmerij med zadrugo in njenimi člani, ker se razmerje med zadrugo in njenim članstvom ne more šteti za trgovinsko prakso. Komisija je bila seznanjena, da po stališču Evropske komisije drugačna obravnava ni dopustna in se zato predvideva črtanje izjeme v veljavnem zakonu.

Komisija ugotavlja, da KGZS podpira usklajene predloge amandmajev in poudarja pomen predloga, po katerem se vlagatelja, ki ima na dan oddaje vloge neporavnane obvezne dajatve oziroma druge denarne nedavčne obveznosti, najprej pozove k poplačilu neporavnanih terjatev. Predlagana rešitev tako preprečuje samodejno zavrnitev zahtevka iz razloga neporavnanih obveznosti vlagatelja, saj je vlagatelj predhodno pozvan, da pred dokončno odločitvijo pristojnega organa svoje obveznosti poravnava.

Komisija ugotavlja, da so s procesom usklajevanja zadovoljni tudi na ZZK.

V razpravi so člani komisije pozdravili plodno sodelovanje vseh zainteresiranih deležnikov pri usklajevanju in dosegli dogovor o širše sprejemljivem predlogu zakona ter predlagali, da naj ta primer sodi kot vzgled dobre prakse pri pripravi zakonodajnih predlogov v prihodnje.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Cvetko Zupančič.

Ad 2)

Komisija je na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 - odl. US, 21/13 - ZFDO-F in 81/18 - odl. US) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20 in 123/20), sprejela naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaščiti živali (ZZZiv-F) – druga obravnava.

Komisija je obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaščiti živali (v nadaljevanju: predlog zakona), ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada.

Komisija **podpira** predlog zakona.

Komisija se je seznanila z vsebino predloga zakona, ki jo je predstavil minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Jože Podgoršek. Pri predstavitvi je izpostavil poglobitve rešitve predloga zakona, s katerimi se skuša celoviteje urediti področje odgovornega lastništva in zapuščenih živali ter uskladiti to področje z novelo Stvarnopravnega zakonika (SPZ). Predlog zakona tako natančneje določa sledljivosti izvora psa zaradi preprečevanja in omejevanja preprodaje psov ter ilegalne trgovine s psi; z možnostjo fakultativnega čipiranja mačk zasleduje cilj odgovornega lastništva mačk za zmanjševanje števila zapuščenih mačk; postavlja omejitve glede posedovanja »eksotičnih vrst« živali zaradi zaščite življenja, zdravja in dobrobiti živali, zaradi varovanja zdravja in življenja ljudi ter ohranjanja narave; predpisuje zahtevo o osnovnih znanjih glede potreb in oskrbe živali; dopolnjuje določbe, ki urejajo področje nevarnih psov in uporabe pastirskih psov za varovanje čred na paši; prepoveduje privezovanje psov, z natančno določenimi izjemami, kjer je privezovanje nujno in bi bila prepoved privezovanja v naštetih situacijah neživiljenjska za skrbnike psov ali celo nevarna za same pse; prepoveduje evtanazijo zdravih zapuščenih živali v zavetiščih po 30 dneh in hkrati določa nosilca stroškov za oskrbo zapuščenih živali; prepoveduje usmrčitve živali zaradi pridobivanja kože ali krzna ter vzpostavlja možnost izreka višjih kazni za prekrške in uskladitev kazenskih sankcij s predlaganimi spremembami in dopolnitvami zakona.

Komisija ugotavlja, da se zaradi preprečevanja in omejevanja preprodaje psov in ilegalne trgovine s psi natančneje določajo sledljivosti izvora psa na način, da je predpisano obvezno označevanje pasjih mladičev do osmega tedna starosti, pri čemer bo treba pri prodaji obvezno navesti čip psa tudi v oglasih za prodajo. S predlogom zakona se prepoveduje privezovanje

psov, razen v določenih izjemah, kamor spada tudi privezovanje psov na kmetijah, kjer opravljajo nalogo varovanja premoženja. V tem primeru je pes lahko na povodcu, če bo ta na vodoravnem vodilu, dolgem vsaj pet metrov, in bo psu omogočal zadostno gibanje (vsaj štiri metre na vsako stran). V razpravi je bilo vzpostavljeno vprašanje, kako je s psi (predvsem velikimi) v stanovanjih, ki so zaprti v majhne kletke in tega nihče ne nadzira. Podana je bila pobuda, da se tudi to področje uredi in predpiše določene omejitve glede posedovanja domačih živali - psov v stanovanjih ter predvidijo davčne dajatve za posedovanje domačih živali v urbanih okoljih. Komisija se sicer zaveda, da je težava pri nadzoru tovrstnih določil, saj je stanovanje po ustavi nedotakljivo, vendar tudi to področje terja regulacijo. Ob tem člani komisije ponovno naslavljajo problematiko sprehajanja hišnih ljubljencev (psov) po kmetijskih zemljiščih in njihovih iztrebkov, ki vplivajo na oprečnost krme.

Komisija ugotavlja, da s prepovedjo evtanazije zdravih zapuščenih živali v zavetiščih po 30 dneh oskrbe v zavetišču, za katero že sedaj nosi stroške lokalna skupnost, če lastnik ni znan in živali v tem času ni bilo moč oddati, stroške oskrbe do 120 dni nosijo zavetišča, po tem roku pa stroške oskrbe prevzame država. Predlagatelj tako ureditev utemeljuje tudi z motivacijo zavetišč, da aktivno iščejo potencialne lastnike za zapuščene živali. Komisija je seznanjena, da temu zelo nasprotujejo v Skupnosti občin Slovenije in Združenju mestnih občin Slovenije, ker menijo, da se bo dejansko ves strošek prevladil na občine, predvsem tiste, ki imajo zavetišča. Vendar predlagatelj vztraja, da lokalne skupnosti s predlagano ureditvijo nimajo dodatnih obveznosti. Komisija ugotavlja, da se evtanazija, kljub zakonski možnosti, v praksi ni izvajala ravno pogosto, saj je bilo od 20.000 živali v zavetiščih na letni ravni evtanaziranih zgolj med 5 do 20 živali. Glavni problem predstavljajo predvsem zapuščene mačke, ki niso čipirane, zato zakon predvideva možnost prostovoljnega čipiranja. Hkrati se za t. i. prostoživeče mačke spodbuja njihova sterilizacija oz. kastracija ter njihova vrnitev v okolje. Glede porazdelitve stroškov za oskrbo živali so mnenja članov komisije deljena.

Komisija podpira ureditev omejevanja posedovanja eksotičnih živali kot hišnih ljubljencev na način, da se uvaja seznam prepovedanih in dovoljenih hišnih živali zaradi zaščite življenja, zdravja in dobrobiti živali, zaradi varovanja zdravja in življenja ljudi ter ohranjanja narave. Komisija izpostavlja, da marsikateri lastnik nima specialnih znanj, ki bi jih za oskrbo takšnih živali potreboval in jih lahko tudi neodgovorno izpusti v okolje ter na ta način ogrozi tako ljudi kot biodiverzitetu in tudi samo žival (npr. nedavni primer pume v okolici Ptuja). Predlog zakona predvideva prehodno obdobje, tako da bodo zasebni lastniki lahko svojega eksota obdržali do njegove naravne smrti, vendar bo morala biti žival ustrezno označena in vpisana v centralni register hišnih živali, zanjo bo treba zagotoviti tudi predpisane bivalne razmere in oskrbo v skladu z vsemi predpisi, v nasprotnem primeru bo taka žival odvzeta in premeščena v živalski vrt. V razpravi je bila izpostavljena problematika prostorskih zahtev, predvsem za posedovanje živali v manjših živalskih vrtovih, npr. Naravni živalski vrt - ZOO Park ROŽMAN, Vrzednec – Horjul. Ob tem je bila izpostavljena tudi potreba po varovanju divjih živalih, saj se je nenazadnje kar 48 vrst (npr. beli nosorog) ohranilo pred izumrtjem ravno v ujetništvu – v živalskih vrtovih.

V razpravi so člani komisije izpostavili tudi problematiko spuščanja tujerodnih invazivnih vrst živali v okolje, ki povzročajo nemalo škode v okolju. Komisija ugotavlja, da so tovrstna dejanja prepovedana in sankcionirana z Zakonom o ohranjanju narave, vendar je nadzor nad tem praktično neizvedljiv. Zaradi navedenega je po oceni komisije ozaveščanje na tem področju izrednega pomena.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Cvetko Zupančič.

Ad 3)

Komisija je zapisnika 29. in 9. izredne seje komisije soglasno potrdila brez pripomb.

Ad 4)

Komisija je sprejela sklep, da na podlagi 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 - odl. US, 21/13 - ZFDO-F in 81/18 - odl. US) in 97. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20 in 123/20) na Vlado Republike Slovenije ter Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano naslovi naslednji

p o b u d i :

- 1. Vlada Republike Slovenije naj pripravi časovno opredeljen načrt debirokratizacije na področju kmetijstva v sodelovanju z vsemi zainteresiranimi deležniki.**
- 2. Z načrtom naj se seznanijo Komisijo Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.**

Obrazložitev:

Državni svet je na 39. seji 14. 4. 2021 podprl vprašanje državnega svetnika Branka Tomažiča glede debirokratizacije na področju kmetijstva in ga naslovil na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Ministrstvo je podalo odgovor 14. 5. 2021, v katerem navaja, da se v prihodnje načrtuje razvoj digitalizacije z ukinjanjem papirnatih evidenc in prehodom na elektronsko vodene evidence po principu, da se vsak podatek vnese samo enkrat, posodobitev informacijskega sistema agencije in podobno. V odgovoru pa ni nikjer časovno opredeljeno, do kdaj naj bi se posamezne posodobitve oziroma poenostavitve izvedle, prav tako niso navedene prednosti, ki naj bi jih digitalizacija prinesla uporabnikom – kmetom, in na kakšen način se bodo z novo tehnologijo spopadali starejši – računalniško neuki uporabniki oz. kako se jim bo nudila pomoč.

Ob navedenih dilemah je treba izpostaviti, da je bilo na Komisiji za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ob obravnavi številnih dokumentov, večkrat izpostavljena problematika prevelike birokratizacije slovenskega kmetijstva in podani pozivi k debirokratizaciji tega področja.

Ker v okviru Vlade Republike Slovenije že deluje Strateški svet za debirokratizacijo, ki naj bi pripravil nabor predlogov ukrepov za debirokratizacijo posameznih področji s ciljem poenostavitve poslovanja, je smiselno, da pripravi tudi t. i. načrt debirokratizacije na področju kmetijstva, ki bi zajel časovno opredeljene ukrepe za debirokratizacijo na področju kmetijstva in tudi obrazložitev, kakšne prednosti (v administrativnem in stroškovnem smislu) prinašajo ti ukrepi uporabnikom – kmetom. K pripravi ukrepov naj se pozove vse zainteresirane deležnike na tem področju.

* * *

Član komisije Branko Tomažič je predlagal, da se na eni izmen naslednjih seje obravnava problematike nespremenjenih oziroma nižjih odkupnih cen slovenskih kmetijskih pridelkov in klavne živine ob hkratni rasti maloprodajnih cen.

Člani komisije so podprli predlog.

* * *

Član komisije Tone Hrovat je komisijo seznanil z veljavno zakonsko ureditvijo glede usposabljanje za ravnanje s fitofarmaceutskimi sredstvi za pridobitev potrdila o pridobitvi znanj iz fitomedicine in predstavil pobudo, da se zakonsko uredi izjema, da za izvajalce ukrepov varstva rastlin, ki so pridobili najmanj IV. ali višjo stopnjo izobrazbo kmetijske smeri ni potrebno dodatno usposabljanje

Hkrati je člane seznanil tudi s problematiko starostne omejitve za usposabljanje kandidata za voznika F kategorije ali izpit za traktor, predvsem v okviru srednješolskega izobraževanja in pobudo, da se predvidi izjema za tovrstno usposabljanje v okviru srednješolskega izobraževalnega programa ali zniža starostna omejitev.

Člani komisije so se dogovorili, da član komisije Tone Hrovat pobudi poda sam na seji Državnega sveta in naj jih hkrati preuči pravna služba Državnega sveta.

* * *

Komisija je na podlagi šestega odstavka 29. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20 in 123/20) in tretjega odstavka 5. člena Pravilnika o organizaciji posvetov in drugih dogodkov v državnem svetu, sprejela naslednji sklep:

Komisija bo organizirala oziroma soorganizirala posvet o ohranjanju težkih obdelovalnih površin na območjih z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (OMD) v okviru nove skupne kmetijske politiki EU za obdobje 2023-2027, in sicer 8. 7. 2021, v dvorani Državnega sveta.

Obrazložitev:

Komisija se je seznanila, da predsednik komisije Cvetko Zupančič in predsednik Sveta za območja z omejenimi možnostmi (OMD) za kmetijsko dejavnost Janez Beja predlagata, da bi v Državnem svetu organizirali oziroma soorganizirali (s KGZS in MKGP) posvet o ohranjanju težkih obdelovalnih površin na območjih z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (OMD) v okviru nove skupne kmetijske politiki EU za obdobje 2023-2027.

Člani komisije so se seznanili, da je v pripravi oziroma se oblikuje nova skupna kmetijska politika EU za obdobje 2023-2027. V zadnjih dveh programskih obdobjih je bilo zmanjšanje subvencije za hribovske kmetije tudi do 45 %. S težnjo po ohranitvi poseljenosti in razvoju podeželja ter ohranitvi slovenske krajine se predlaga, da se v novem programskem obdobju več sredstev nameni za območja z zelo težkimi obdelovalnimi pogoji s ciljem obdelovanja tudi takšnih območji. Glede na aktualnost teme so člani komisije po posvetovanju z večino glasov soglašali, da Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano organizira oziroma soorganizira posvet 8. 7. 2021 ob 11. uri, v dvorani Državnega sveta.

mag. Eva Obreza Modic
sekretarka

Cvetko Zupančič
predsednik